

Unohda tipat!

Korva- ja ontelovauriot ovat kaikkein yleisimpiä vaivoja sukellusta opettelevien ja tuoreiden sukeltajien keskuudessa. Sukeltajat valittavat usein pintaan noustessaan, että heidän korvansa ovat tukossa. He kuvaavat yleensä tätä tunnetta sanomalla, että heillä on vettä korvissa tai että korviin on pakkautunut jotain, esim. verta. Toisinaan he valittavat myös kipua. Niitä, joilla on kivun tunnetta korvissa, hoidetaan eri tavalla kuin niitä, joilla on korvissa tukkoisuuden tunnetta.

Puhjennut tärykalvo

Varsinainen kipu saattaa olla merkki vakavammasta vauriosta, toisin kuin paineen tai tukkoisuuden tunne. Mitkä ovat sukellukseen liittyvän korvakivun yleisimmät syyt? Ilmeinen kivun aiheuttaja on puhjennut (revennyt) tärykalvo. Paineentasauksen epäonnistuminen lisää tärykalvoon kohdistuvaa painetta yleensä laskeutumisen aikana (välikorvan ahtauma), mutta tätä voi ilmetä myös noustessa (tällöin tärykalvo työntyy korvakäytävän suuntaan). Lisääntynyt paine voi puhkaista tärykalvon, jos sen liikkumista ei saada estettyä tehokkaan paineentasauksen avulla. Korvakäytävässä voi näkyä verta. Tärykalvon puhkeaminen altistaa välikorvan tulehduksille ja ärtymiselle. Vakava välikorvan painevaurio (barotrauma) voi syntyä myös ilman tärykalvon puhkeamista, ja se voi olla yhtä kivulias. Monet sukeltajat uskovat, että kipua voidaan hoitaa millä tahansa tavallisilla korvatippoilla, mutta näin ei asia kuitenkaan ole.

Syynä tähän on se, että kaikki ne tipat, joita on saatavilla ilman reseptiä tai jotka ovat kotona sekoitettuja, on tarkoitettu *ennaltaehkäisemään* uimarin korvaa (korvakäytävän tulehdus tai ulkokorvan tulehdus). Ennaltaehkäisystähän ei silloin enää ole kyse, kun vaurio on jo syntynyt, joten kyseisistä tipoista ei enää ole mitään apua. Lähes kaikki tipat sisältävät jossain määrin alkoholia riippumatta niiden alkuperästä. Kun tärykalvo on kunnolla revennyt, kulkeutuu liuos repeämän kautta välikorvaan. Alkoholi saattaa ainakin tilapäisesti lisätä kivun tunnetta, sillä on muistettava, että välikorva on repeämän syntymisen jälkeen hyvin ärtynyt ja herkkä. Tunne on sama, kuin jos iholla olevaan avohaavaan laitettaisiin alkoholia. Jokainen, joka on joskus kokenut tämän, muistaa varmasti, kuinka kivuliasta se on. Kylmät nesteet välikorvassa tai korvakäytävässä voivat aiheuttaa huimausta, pahoinvointia ja jopa oksentelua ennen kuin neste ehtii lämmitä. Vaikka tärykalvo ei olisi puhjennutkaan, saattaa alkoholi silti aiheuttaa kipua johtuen tärykalvon voimakkaasta ärtymisestä. Tipat eivät todennäköisesti aiheuta lisävaurioita korvassa, mutta niistä ei ole mitään hyötyä tässä nimenomaisessa tapauksessa, ja ne voivat aiheuttaa vain tarpeetonta kipua.

Joskus harvoin saattaa sukeltajalla olla korvassa vahakertymä (vahatulppa), joka tukkii korvan. Vahatulpan ja tärykalvon välille muodostuu tällöin ilmatila, joten paineentasaus ei onnistu. Laskeuduttaessa vahatulppa saattaa painua syvemmälle korvakäytävään aiheuttaen kipua. Ulkokorvan tulehduksen ehkäisyyn tarkoitetuista tipoista ei tässäkin tapauksessa ole mitään hyötyä.

Tukkoisuuden tunne

Miten tulisi toimia silloin, kun sukeltajalla ei ole kipua korvassa, mutta hänestä tuntuu, että korvassa on vettä tai että se on tukossa? Onko korvatippojen käytöstä tällöin hyötyä? Kun paineentasaus ei onnistu riittävän hyvin, lisääntynyt hydrostaattinen paine aiheuttaa tärykalvon painumisen sisäänpäin. Tämä puolestaan saa aikaan tyhjiön. Fysiikan lakien mukaan tyhjiö ei ole erityisen pysyvä tila, vaan nesteet ja veri alkavat täyttää sitä. Myös korvatorvi vaurioituu tällöin. Paineentasaus on näin ollen vielä vaikeampaa kuin ennen näitä vaurioita, usein mahdotonta tässä vaiheessa. Neste/veri on pakkautunut välikorvaan aiheuttaen tunteen siitä, että korvassa on vettä tai että se on tukossa. Neste ei ole ulkokorvassa

korvakäytävässä. Näissä tapauksissa uimarien korvatipat eivät aiheuta kipua, mutta niistä ei myöskään ole mitään hyötyä, koska ongelma ei ole ulkokorvassa vaan välikorvassa. Vahingoittumaton tärykalvo estää tippoja joutumasta välikorvaan. Tipat saattavat lisätä epämiellyttävää tunnetta korvassa tai sitten ne eivät aiheuta mitään tuntemuksia, mutta joka tapauksessa ei ole mitään syytä olettaa, että ne auttaisivat lievittämään oireita. Kun sukeltaja valittaa mitä tahansa yllä mainituista oireista, on erittäin tärkeää opastaa häntä lopettamaan heti kaikki lisäyrytykset tasata painetta, koska tämä saattaa aiheuttaa lisää vaurioita. Sukellusta ei tietenkään pidä enää jatkaa.

Jos sukeltajalla on sukelluksen jälkeen korvaoireita, erityisesti kipua, hänen olisi hyvä käydä aina lääkärin tutkittavana. Lääkärin tutkimus on ehdottomasti tarpeellinen, jos sukeltajan kuulo on alentunut tai korvat soivat (tinnitus). Puhjenneen tärykalvon nopea hoito voi ehkäistä tulehdukset ja lisäärsytyksen. Jos tärykalvon puhkeamista ei ole tapahtunut, lääkäri voi hoitaa kipua, edistää paranemista ja estää vakavat vauriot. Ennen kaikkea on tärkeää muistaa, että useimmat korvatipat on tarkoitettu ulkokorvan tulehduksen ehkäisyyn eikä jo syntyneiden vaurioiden hoitoon.

Lisätietoa korvien toiminnasta ja sukeltaessa syntyvien korvavaurioiden estämisestä DANin verkkoseminaarissa [Ears and Diving](#).

Opi lisää

[Cleaning the outer ear for divers](#), by Alfonso Bolognini, AlertDiver.eu, 2008; 3: pp.11,12